

Diplomová práce, TF JU

Autorka: Dorotea Lebar

září 2008

Název: Keltsko křesťanská spiritualita v období raného středověku

Posudek vedoucího práce:

Autorka ve své práci zkoumá literaturu popisující keltské křesťanství v raném středověku, zaměřuje se především na prvky, kterými se křesťanství dané doby v Irsku lišilo od ostatních způsobů žití křesťanství na kontinentě. Zkoumá, kde důvodem k těmto odlišnostem zůstávají vlivy původní keltské náboženskosti, které byly integrovány do křesťanství respektive jak při pokřesťanštění Irska docházelo k inkulturaci, byť to tak nebylo nazýváno ani chápáno.

V úvodu autorka uvádí, že práce hledá odpověď na možné uspokojení poptávky dnešních lidí po spiritualitě, odpověď, která by zůstávala v dnes poněkud zapomenuté křesťanské tradici.

Dalším původním záměrem autorky bylo zkoumání zda něco z keltské křesťanské spirituality může být inspirací pro dnešní dobu. Tento cíl autorka již v úvodu neuvádí, letmo jej zmiňuje v závěru, aniž by se k němu příliš vyjadřovala. Svou práci představuje jako východisko k tomuto původně zamýšlenému cíli. Nicméně v úplném závěru dodává (na vědeckou práci možná trochu se spíše homiletickým nádechem), že inspirací pro nás může být právě ona schopnost integrace křesťanství s dobovou spirituální kulturou. Z uvedených dvou důvodů – dobová inkulturace a inspirační náboj tématu – byla práce psána na katedře praktické teologie a zapadá do studovaného oboru pastorační a sociální asistence. Při práci samotné pak došlo, vlivem autorčiny pracovitosti na jedné straně a velmi případného využití zahraničních studijních pobytů na straně druhé, k posunu cílů – práce se stala nikoliv jejich naplněním, ale velmi solidním základem pro jejich další rozpracovávání. Tento posun zásadně vítám. Stejně tak chápu, že možnosti dané autorčiným osobním vybavením i čerpáním z irských univerzitních knihoven vedly autorku k širokému záběru, takže pro splnění limitů (časových i rozsahových) byla nucena sebráný materiál vybrat a text omezit.

V úvodu autorka vymezuje dále hlavní pojmy, práci pak dělí na dvě části, v první uvádí nábožensko historický kontext zkoumaného období, v jehož rámci bylo keltské křesťanství prožíváno. Keltskou formu křesťanství pak popisuje v části druhé, pro popis zvolila religionistické dimenzionální třídění N. Smarta. Použití uvedeného systému sedmi dimenzí pro popis zkoumaného náboženství je pro práci velmi dobrým řešením; autorka může spoléhat na to, že při náboženském popisu nevynechá nic religionisticky relevantního a zároveň jí jednotlivé kategorie poskytují dobrou strukturu nato aby sklouzla k prostému „vyprávění“. Na začátku druhé části autorka stručně popisuje uvedený religionistický model; následuje těžiště

vlastní práce – popis keltského křesťanství podle jednotlivých kategorií se zřetelem k odlišnostem irských forem náboženského žití oproti formám kontinentálním. Ač není zcela jednoznačné jaké prvky náboženského života přiřadit k té které dimenzi ve Smartově modelu, autorka si v tomto směru počíná zdařile – a keltské křesťanství představuje komplexně, strukturovaně a srozumitelně. V závěru pak stručně zhodnotí význam celé práce a ve stručných odstavcích shrnuje nejpodstatnější myšlenky jednotlivých dimenzí použitého modelu.

Pokud se týká vlastního zpracování, autorka využívá svého vypravěčského talentu, osobně považují práci za čtivou (aniž by překračovala hranici únosnosti danou žánrem diplomových prací); autorčiny překlady některých textů (modliteb) plní velmi zdařile svou ilustrativní funkci.

Z formálního hlediska práce obsahuje nepřesnosti odstranitelné důkladnější korekturou, na kterou již asi nezbyl dostatek času – mám na mysli opakování údaje na s. 8 v pozn. 8; opakování údaje na s. 9 v textu za pozn. 11 a následně v této pozn.; nezformátované a špatně napsané jméno autora v pozn. 12; nejednotné uvádění zkratky př.n.l. na s. 6 x před Kr. na s. 7; nejednotné psaní jména Kolumbovi x Columby s. 20; chybějící údaj strany na s. 21; zbytečné/nejednotné uvedení ISBN v pozn. s. 31; určitá (nevelká) míra překlepů v celé práci apod. V celku lze uvedené nedostatky považovat upozornění nač při práci dávat pozor, z mého hlediska nesnižují výrazným způsobem její hodnotu.

Autorka v práci prokázala schopnost uchopit a strukturovaně, srozumitelně předložit poměrně rozsáhlé téma; prokázala schopnost zformulovat z něj náměty k dalšímu přemýšlení, zprostředkovala řadu poznatků, které se v české literatuře nenachází (seznam literatury obsahuje 54 položek, z toho 9 českých).

Práci doporučuji k obhajobě.

Srpen 2008

Alois Křišťan

